

ANY VI

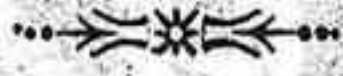
NÚM. 235

BARCELONA 24 FEBRER 1893

DEJUNI

No 'm vé gens de nou l' haver de dejunar.
A la major part de vostés tampoch; prou que ho conech.

Nosaltres, 'ls espanyols, tenim una gran condició que 'ns ajuda á passar la quaresma.

¿Quina? L' estarhi acostumats.

Y al dir *nosaltres*, faig alusió á las classes espanyolas que dependím del E tat, y no 'ns paga.

Vull dí 'l *peixi minutí* de las estadísticas, que vivim en dejuni permanent, ó siga, en quaresma perpétua.

Per cada dijous *gras* que passém durant l' any, 'ns tocan 52 divendres *magres*.

Tan magre que la ballém, y encara gracias.

Per aixó quan va haverhi aquella alarma de la *glossopeda*, á casa no 'n varem fer de més ni de menos.

¿Com que no tastém bistech sino l' endemá de las corridas de toros!

Del bestió de banyas ne fem cas omis hivern é istiu; vull dir, que de carn de *carnicería* 'n dejuném sempre.

La carn nostra es de *pescutería*.

A nosaltres donéunos *boga* (no de cadira), *peix mut y ninfas de barril* que s' enfarinan per fer més goig quan cauhen en poder nostre.

No 'n necessitém de quaresmas senyaladas pera cumplir cristianament los preceptes de nostra religió.

Prou que ho sabém que s' ha de fer per' dejunar com cal..

¿Com que ab prou feynas 'ns desdejuném cada dematí!

De Butlla que no 'ns endemanin, perque tot l' any la portém á sobre.

Es com si 'ns diguéssin *Llúcia* al encarregarnos que no barrejem.

Com no siga barrejar congre sech ab tripas de bacallá y tunyina ab séba, no crech que perilli pecar per aquest cantó.

Además, nosaltres hem de fer veure sempre que 'ls ous ván cars y que la carn *llaneja*.

A nosaltres l' oli 'ns fá anar més llatins; menjar de llarch no 'ns proba.

Y en quant á trencá 'l dejuni de part de tarde, no hi há por; nosaltres no breném may perque sopém á posta de sol pera estalviar gas.

D' aquí vé que molts del méu *bras* fan corre que menjan á la francesa...

Me fan riure sense ganas quan sento á dir qu' hem arriuat á la temporada del dejuni y de la abstinencia.

De tantas cosas 'ns hem d' abstenir de Decembre á Janer, y hem de dejunar de tantas maneras de Janer á Decembre...

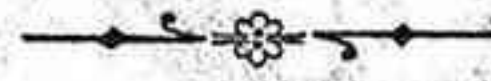
¿Que mes Quaresma que la que hem de passar en tots temps 'ls pobres empleats, si volém arriuar cada fi de mes á *Igualada* sense passar per *Manlleu*?

¿Que dejuni?.... D' ensá que 'm guanyo la vida, que dejuno.

J. BARBANY.

La dalia y la violeta

FAULA

VEUS aquí que una vegada, en una certa encontrada, hi havia un bell jardí, que hi creixia una floreta molt petita y senzilleta, que valia un Potosí. Un altra tambe n' hi havia que ostentava ab ufania sos pujats y vius colors, y estava molt estufada, de veurers sempre enròllada per bastants admiradors. Mes, ¡ay! que la fló ufanosa no tenia, no, altre cosa, que sas galas y vesllum; no aixis, no, l' altra floreta que encare que senzilleta, tot era aroma y perfúm. Succehí que una diada, aquella flor enjoyada, á la floreta va dir:
—Miram, miram floricoya, jo d' aquí só la gran joya, só la reina del jardí. Mes ¡ay! que l' altre floreta: tan petita y senzilleta, li respongué ab tó un xich dú:
—Es vritat, pobre orgullosa, que semblas alguna cosa, pero, filla, no ets ningú; perque un cop tu n' ets marcida ningú 't vol, tothom t' olvida; ni 't guardan sols per recort; no aixis, no, moltas floretas qu' encare que senzilletas tenim sempre igual olor; y eixas galas y eixa cosa que 't tenen tan orgullosa no son més que ilusió y fum; y la flor, per ser pulida, ha de tenir... en la vida, un aroma, ó be un perfúm.

—
La fáula 'ns diu cla y net, que moltas cosas no semblan lo que son; y que n' hi han que de bon tros no tenen lo valor que se 'ls don; tambe la fáula 'ns diu, que la bellesa, riquesas y sabé, si la bondat no portan per companya, jamay tampoch son ré.

UN QUE TE UN GERMÁ FORNER.

D. Joseph A. Clavé

Mvuy dia 21, fa 19 anys de la mort del insigne músich poeta, qual nom no morirá may en lo temple del art de la nostra pátria ni en la honrada llar de l' obrer hont ressonan encara las armoniosas notas del mes popular dels nostres compositors.

Lluny del nostre ánimo fer una resenya biogràfica del cantor catalá; tots los fills d' aquesta provincia coneixen de memoria la seva vida, y fora trevall inútil repetirla.

La nostra terra sempre amiga de honrar la memoria dels seus fills ilustres li ha dedicat dos monuments que perpetuin la del nostre gran poeta. Un d' ells s' aixeca en lo crehuament de la Rambla de Catalunya y carrer de Valencia.

La base del mateix, en son *carre* horisontal, assumeix la forma d' estrella de la qual arrenca lo sócol, vuytabát que sustenta un cos quadrat sostingut per quatre estreps. En una de las caras se llegeix *A Clavé* en lletres de bonzo.

Lo cos segon que es ciliudrich y en direcció longitudinal está dividit per quatre estréps imitant árpas. Al fondo de's quatre compartiments s' hi veühen altras tantas arpas coronadas de fullas de roure, també en bronzo, y als peus los escuts de Catalunya y la creu de Sant Jordi.

Lo cos superior constitueix lo pedestal de la estatua que mideix 4' 50 metros d' alsada y está fosa en bron-

zo per los fundidors Srs. Comas conforme los modelos del Sr. Fuxá.

L' altre monument es lo panteó que 's trova en lo Cementiri del Este inaugurat lo 8 d' Octubre de 1876 y fou aixecat per suscripció, havent sigut l' obra projectada y dirigida per los ilustrats arquitectos don Lluís Domenech Montaner y D. Joseph Vilaseca.

Aquest panteó 's compon d' una fossa tancada per una gran llosa. En lo testér y descansant sobre un artístich basament quadrangular que te per adorno las notas culminants de las mes celebradas obras del músich poeta, arrenca un pilar en forma de pirámide truncada, ab estrias en cada una de las sevas caras, que simulan las cordas d' una lira, la dedicatoria, y alguns adornos.

La part superior del pilar ostenta los escuts de Catalunya, coronant lo panteó lo busto de Clavé, obra mestra del mateix notable escultor que va modelar l' estatua ab que remata lo monument iuagurat lo 25 de Novembre del any 1888.

Al deixar lo mestre las miserias d' aquest mon tenia escritas 91 composicions y 15 mes que han desaparecut no se sab com.

Jove encara, pus á penas contava 50 anys de edat, ja havia lograt popularisar lo seu nom de tal manera que á bon segur no hi havia un habitant en la provincia catalana que deixés de coneixer al gran mestre.

Desde las humils columnas del nostre setmanari enviém un recort d' admiració al gran mestre y un suspir mes de dolor com cada vegada que 's renova la memoria de la pérdua d' una gloria de la pátria.

PEPET DEL HORT

¡FANCH!

(Monólech d' un barceloni)

HAY fango fins á jenollo
por las calles de Madrid;
pero 'l qu 'es, en las d' aqui
tenim fango fins al collo.
Cauhen no mes quatre gotas,
quatre gotetas no més,
y ja tens tots los carrés
plens de fanch; be prou ho notas.
Y quin fanch! ¡Es fastigós!
Enganxa com aygua cuyt;
si caminas al descuyt,
pots molt bé trencarte un os.
Si no vols quedá encastat,
tens de caminá ab los fins
de no caure, y quedar dins
d' un dels sots de l' empedrat.
De sots n' hi ha en abundancia;
si en un caus, ja has begut oli,
no trovarás qui 't consoli
ni t' arrendi la ganancia.
Quan un cau, es sapigut
que causa risa, ¿per qué?
no ho se pas, lo que si sé
que jo mateix hi he rigut.
Que algú rigui no sab mal,
lo que 'n sab y es cremadó,

es que quedas com turrò
enmelat dels de Nadal.
No 's guanya ni per botinas;
enfangat fins á las gomas
veureu que saltan molts homes,
y tot saltant fan tintinas.
T' esquitxas los pantalons
qu' es un fástich y un neguit,
als pochs passos tot seguit
ja caminas ab garrons.
Si 'ls arremangas com pots,
al mirarte tothom diu
que si vas á passa 'l riu
y ets la broma dels xicots.
Si en l' acera seguint vas,
com es costum, la ma dreta,
trovas una senyoreta,
y vaja, cedeix 'l pas.
T' aturas per contemplar
dos ditets de pantorrilla
y fins dal la coronilla.
T' esquitxa un carro al passar.
Y lo mes estrany del fanch
es lo seu génit... alegre
pues demunt del blanch es negre
y demunt del negre, blanch.

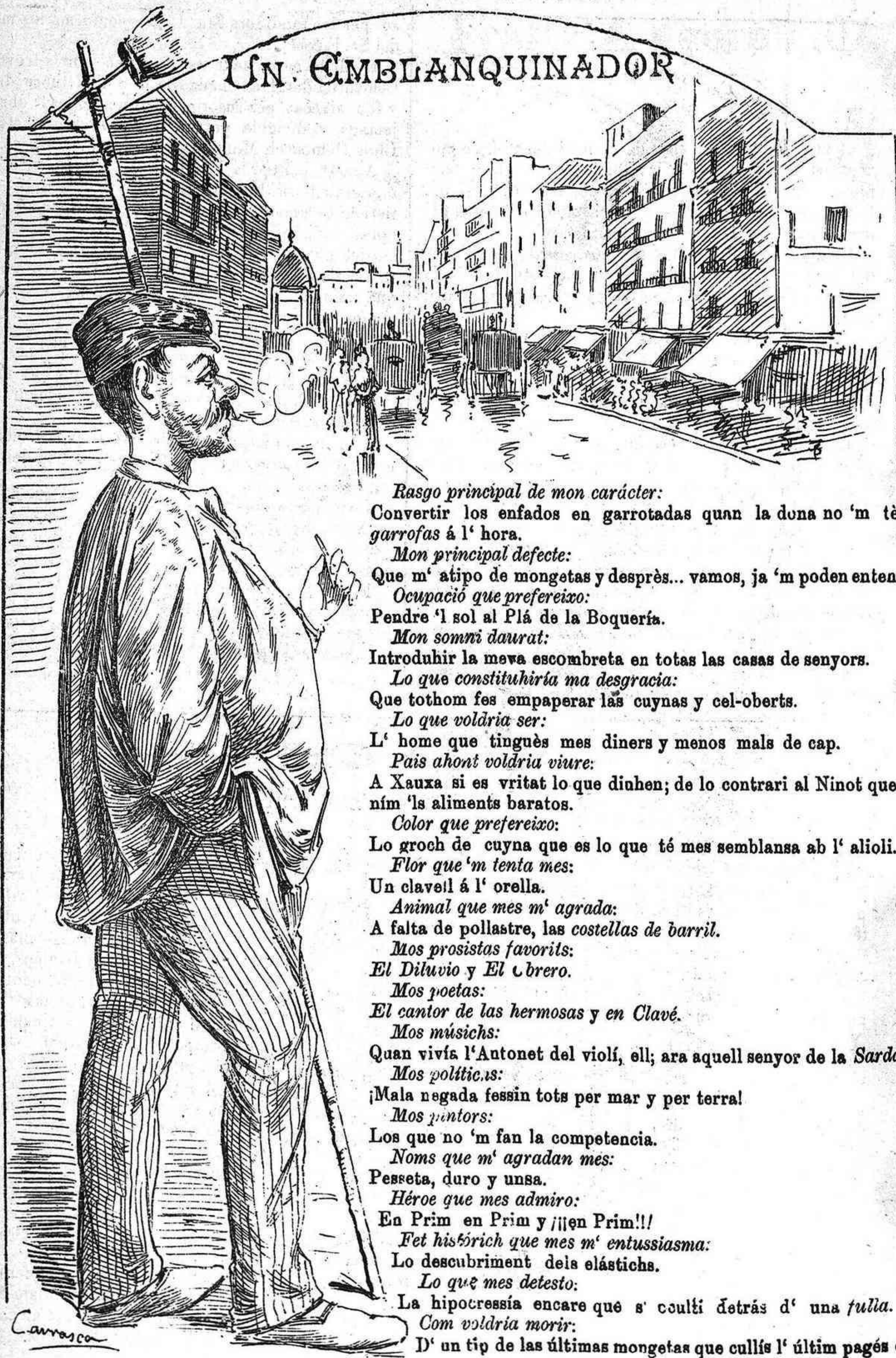
Los sabaters prou hi riuhén
quan veühen que plou ¡carat!
¡que 'ls hi agrada que 'l calsat
s' enfangui tot! d' aixó viuhén.
Y 'l mateix los limpia-botas.
¿Fa sequedat? malament,
¿plou á barrals? al moment
ja preparan sas capsotas.
Lo limpia botas jo 'l tinch
comparat ab lo cargol,
¿ha plogut y surt lo sol?
tot seguit diuhén: —ja vinch.
Mes tornant al fanch, per mi
no hi ha res mes fastigós,
si cosa possible 'm fos,
si pogués jo: conseguí...
lo que fa temps tinch pensat
per no enfangarme las botas
tot saltant com las granotas,
fora ma felicitat.
¿Saben qué? (De pensaments
prou que 'n tinch y 'n faig derrotxe)
donchs es aná sempre ab cotxe;
no m' enfangaria gens.

LLUIS MILLÁ.

AUTO-BIOGRAFIA

UN EMBLANQUINADOR

Rasgo principal de mon caràcter:
Convertir los enfados en garrotadas quan la dona no 'm tè las garrofas à l' hora.

Mon principal defecte:
Que m' atipo de mongetas y després... vamos, ja 'm poden entendre.

Ocupació que prefereixo:
Pendre 'l sol al Plá de la Boquería.

Mon somni daurat:
Introduhir la meva escombreta en totes las casas de senyors.

Lo que constituhiria ma desgracia:
Que tothom fes empaperar las cunyas y cel-oberts.

Lo que voldria ser:
L' home que tingués mes diners y menos mals de cap.

Pais ahont voldria viure:
A Xauxa si es vritat lo que dihen; de lo contrari al Ninot que tenim 'ls aliments baratos.

Color que prefereixo:
Lo groch de cunya que es lo que té mes semblansa ab l' alioli.

Flor que 'm tenta mes:
Un clavell à l' orella.

Animal que mes m' agrada:
A falta de pollastre, las costellas de barril.

Mos prosistas favorits:
El Diluvio y El Cbrero.

Mos poetas:
El cantor de las hermosas y en Clavé.

Mos músichs:
Quan vivís l' Antonet del violí, ell; ara aquell senyor de la Sardana.

Mos políticis:
¡Mala negada fessin tots per mar y per terra!

Mos pintors:
Los que no 'm fan la competencia.

Noms que m' agradan mes:
Pesseta, duro y unsa.

Héroe que mes admiro:
En Prim en Prim y ¡¡¡en Prim!!!

Fet històrich que mes m' entusiasma:
Lo descubrimient dels elástichs.

Lo que mes detesto:
La hipocressia encare que s' coulti detrás d' una fulla.

Com voldria morir:
D' un tip de las últimas mongetas que cullís l' últim pagés catalá

PAU XABIRÓNS

Carrasco

SERMÓ DE QUARESMA

—... y afigureuvos si 'n devia ser de cotxino lo tal Pons Pilat que perque una vegada se va rentar las mans, ja tothom ho conta com á cosa de l' altre mon.

UN ASSESSINAT!

(HISTÓRICH)

ARA qu' encare está fresca la ferida causada en lo nostre cor ab motiu de la pérdua de lo cantor de Granada, vaig á ressenyar un insult comés á la memoria del primer dels poetas espanyols.

L' altre dia vaig tenir noticia de que en un poblet de la provincia de Girona (io nom es lo de menos) uns quants joves havian decidit construir un teatro, degut á que creyan que desempenyava fins cert punt un paper ridicul, tota població que careixés d' un temple de l' art de Talía.

Construït l' escenari, ab travalls que no 's pot dir, se feu de tot punt necessari elegir obra pera 'l dia del debut.

Hi hagué varietat de parers, com es de suposar, y al últim s' acordá que 's representaria *Don Juan Tenorio* ja que, segons lo qui tenia la paraula, era la menos difícil, y podria pèndrehi part tothom.

Diurne passat fou l' inauguració.

A l' entrada del poble, lo primer que se 'm presentá á la vista fou lo següent cartell:

GRAN TEATRO PERA HOL.

- 1.º Sinfonia cuan el piano de Maneta.
- 2.º Aplaudida cumedia de 'l Señor Surrilla;

LA TITULADA

— DON JUAN TENORIO —

Antrada. . . . . 10 sentimos.
Niños y Carrabineros. . . 5 id.

Alas 8.

Desde allavoras vaig acabar de creurem que serí cosa que no tindria desperdici.

Satisfet lo important import de l' entrada, penetrem en un local que no sé de quin modo descriurel. Ell podria ser brut, pero lo qu' es de trenyinas sí que no 'n faltavan.

Jo creya trobar al menos un banch pera seurer; pero 'm feren present que la culpa havia sigut meva, per no haverme portat l' asiento.

Gracias á la amabilitat del *conserge*, qu' habitava dugas portas mes avall, vareig poguer disposar d' una cadira.

L' escenari (ó 'l matadero) estava construït tot ell d' arpilleras pintadas ab cals y ratllas vermelles tan dretas com una... curva.

Després de la sinfonia, se 'm presentá un jove que feya 'l Megia á suplicarme que li deixés la capa á fi de fer mes *tropa*.

—¡Deu meu!—vaig dirme—qué será aixó, que fins necessitan de la meva capa...

Al poch rato alsaren lo teló y com no 's vejessin mes que las camas dels actors (no sé per quina causa), sortí un fulano ab unas forquetes y l' aixecá perque 's vejessin millor, aguantantlo fins acabar l' acte.

Los trajos no sé pas de quina guardarropía serían. Lo Tenorio portava pantalóns de vellut usual, una americana de llustrina vermella, un barret de palla ab una ploma de pollastre y per espasa una bayoneta de carrabiner.

Quan lo Tenorio vestía aixís, calculin lo Ciuti com aniria... Comensém:

“Cuan gritan esos malditos...”

En aquest una criatura del públich se posa á plorar y 'l Tenorio enfadat, sens dupte perque no deixava que l' auditori saboreijés aque las herm sas quartetas *tan ben recitadas*, li diu: “doneuli la grossa, ó sino, no farém rés.”

La dona surt ab la criatura del local, y 'l Tenorio cregut de que no l' havian sentit la primera vegada, torna á comensar:

“Cuan gritan...”

Senyors; allí s' assessinava lo *Don Juan Tenorio*, es vritat; pero en cambi podia anarhi 'l mateix Cervantes per apendre de parlar 'l castellá. Semblava que tots eran municipals.

Després de moltes empentas y disputas entre actors y l' apuntador, qu' estava ficat dintre un bagul serrat per la meytat, arrivaren á l' escena de 'l raptó en lo convent, y al anar per emportarsen á D.ª Inés, va sentirse la veu del pare de la noya que desempenyava eix paper, que desde 'l públich deya:

“Que l' agafis de la manera qu' hem quedat. No vull que te la carreguis,”

‘Ns trobém en la quinta de D. Joan. Deixém está l' escena del

“No es verdad angel de amor...”

perque va durar dos ó tres horas.

Arriva 'l Comendador y ja tenim que mentres lo Tenorio está agenollat, lo Mejia volgüent enterarse de lo que passava, va sortir abans de temps y allí s' armá una confusió de mil dimonis.

L' apuntador pera que surtissin del pas, va saltar uns quants versos, y...

“Ulloa cuando Dios...”

Lo Tencrio clava un tiro á ne 'l Mejia y aquest cau mort.

—Senyors;—diu dirigintse al públich D. Joan—diurne que vé s' acabarà 'l drama.

Aniré, per poch que pugui, á veure la segona edició, que segurament será corregida y *augmentada*.

Pero que consti, senyors aficionats, qu' encare 'l Comendador es viu.

En resúmen; no es pas per alabarlos pero ho feren tan bé... que si 'n Zorrilla hagués aixecat lo cap, haguera tornat á morir-se d' un tip de riurer.

ANTÓN GALCERAN Y PY.

FOTOGRAFIAS INTERESANTES

CATÁLOGO: 50 céntimos

en sellos de correo

The Publishing Office—AMSTERDAM.

Sermó de Quaresma

Si 'l meu inginy no pert l' esma,
vull, ja qu' estem en *quaresma*
aprofitant la ocasió,
disparantlos un sermó
al menos de... mitja resma.

Sermó tot encaminat
á correjir alguns defectes
de la Humana Societat,
presentantli la vritat
sense valdrem d' indirectas.

Clá y catalá parlaré
per no malgastar etcetras,
cap punt suspensiu faré,
al que roba, li diré
lladre ab totas las cinch lletras.

Puig ja estich fins los talóns
de *pallassos y xambóns*
y *trampas* de tota mena,
y 'ls vull repicar l' esquena
sense mes contemplacions.

Es la lógica un garrot
que adressa quan mortifica,
per 'xó sens moure esbalot
vull que 'l tasin una mica
fins los meus amichs y tot.

Qué en pujant dalt de la trona
no só un *romancero*, só
la lley que á ningú perdona...

¿motius algun *tipo* dona?
donchs: ¡pallisa que te criól!

Pallisa al vell estantís
que ab ridícula fat-lera
á una impúdica *bolera*
paga teca, luxo y pis
sens veure en tal compromís
que, sent un peix sense sanch,
li fan veure 'l negre blanch
y que si be, se l' halaga,
alló qu' èll á pés d' or paga
un altre ho gosa de franch.

Pallisa, al poeta eminent
que obrant igualment que un *seba*,
d' un quento bonich de 'n *Trueba*
ne fá un saynete dolent,
y pensant que impunement
pot robar á totas horas,
fá corre las estisoras
sens veure que hi ha qui ho sab
y que guarda pé'l seu cap
de *ofals* quatre portadoras.

Llenya al sastre de portal
que, ignorant lo que 's patolla,
á truco de fer l' embrolla
vol que 'l fassin concejal;
y quan per cás sens igual
logra serho 'l *tarambana*,
ignora la seva llana
que no es tot hú, ben mirat,
administrá una Ciutat

que surgi una americana.

Surra al vil y miserable
que enganyar al mon confia,
sent la seva hipocresia
patrimoni del diable;
per ferse á Deu agradable
de dias se pica 'l pit,
pero, en arrivant la nit
donantli la carn desfici
cau, ab la déria del vici,
en brassos d' un mal esprit.

Llenya al avaro salvaje
que tenint molt gros lo fétxe
á las bossas obra bretxa
fent á la honradesa ultratje;
dintre una mala covatxa
son cos dissecat s' allotja
y ab sa cara groga y motxa
obrant com un israelita
á tot' hora s' aprofita
d' aquell que 'l diner derrotxa.

Y surra en fi al que critica
tot lo que li causa enveja;
garrotada al qui 'ns mareja
y ab sos cantos nos mortifica;
llenya á n' aquell que predica
virtut y moderació,
puig no tenint per *rahó*
de freixa una bona vara,
li fan lo que ab mí fan ara
¡dormirse ab aquest esrmó!

JOSEPH M.ª CODOLSA.

EPIGRAMAS

AQUEST vespre hi ha vetllada
á casa meva ¡sents, Blas!
con que... espero que hi vindrás;
ja sabs que tú hi tens entrada.
A las set la meva dona
llegirá una poesia;
á las vuyt la meva tia
cantará una pessa bona;
á las nou jo tocaré
una mica 'l clarinet
y á las deu hi haurá banquet...
—A las deu no faltaré.

'M mató, deya en Pepet,
tirantme de cap al mar;
pero no que ara fa fret
y 'm podria encostipar.

JOAN MANUBENS VIDAL.

HISTÓRICHS

I.

AL sortir dels funerals
de la dona de 'n Canals,
com se sol fé en cassos tals,
á n' èll vaig dirli:
—M' assócio á ton sentiment,
y contestá incontinent:
—Moltas gracias! *igualmente*;
igualmente, gracias.

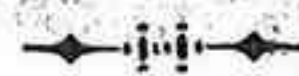
II.

(Entre quintos)

—Que estás associat?
—No, noy; no ho he pas volgut.
—Y donchs, si acás surts soldat?
—Sempre 's troba un *institut*.

JORDI MONTSERRAT.

CANTARS

TEN content á ton ayman
y may li busquis camorra;
puig que l' amor es com l' ayre
que si se 'n va, ja no torna.

May en ma vida he caygut,
ni tan sol's m' he entrabancat;
m' alsaré si caich un día
sino... 'm quedaré estirat.

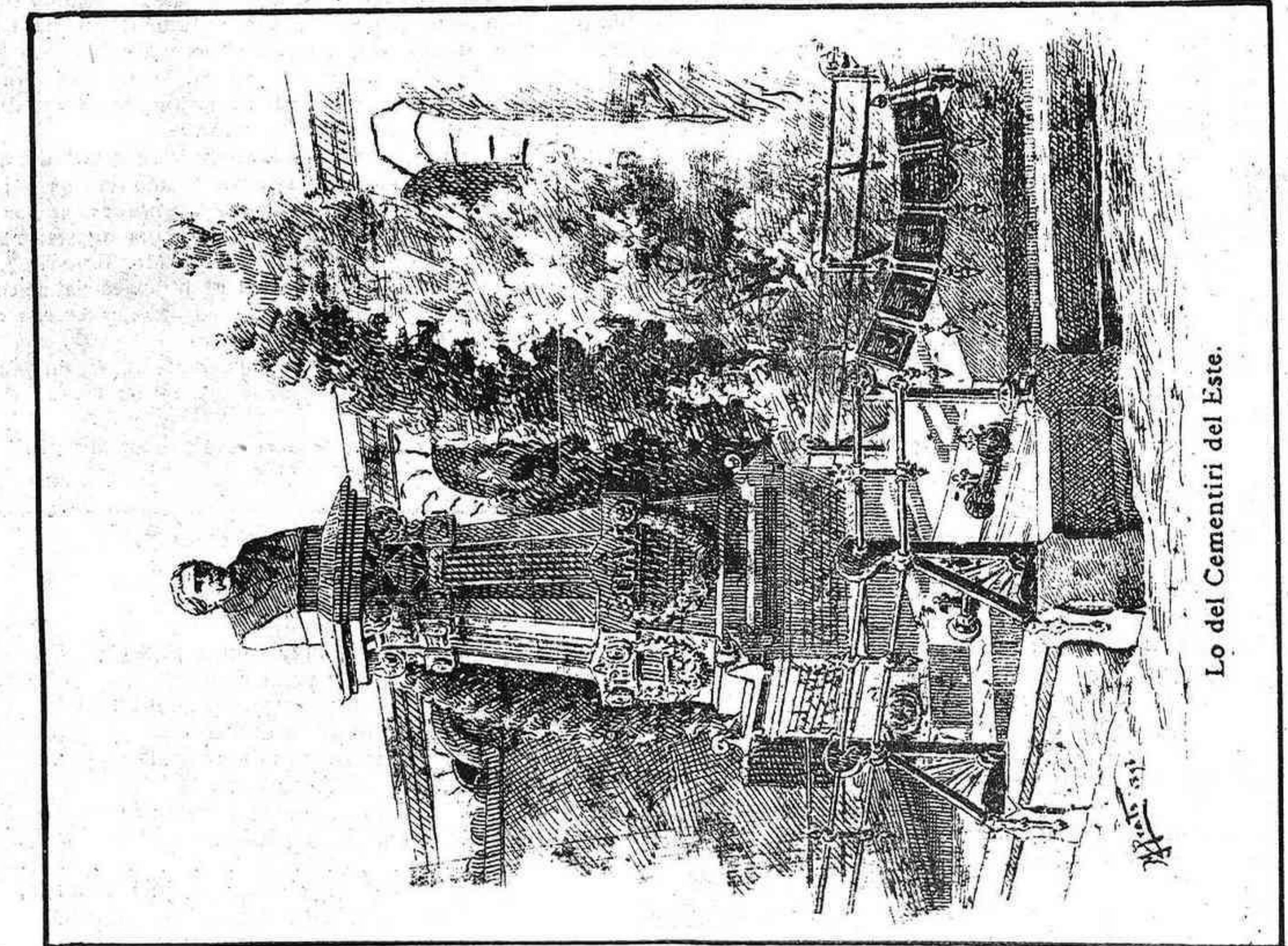
Plora 'l vell quan lo mon deixa
y 'l tendre infant quan hi vé;
jo ploro si un ral me falta
per poguer pendre café.

R. BALCELLS BELLVÉ.

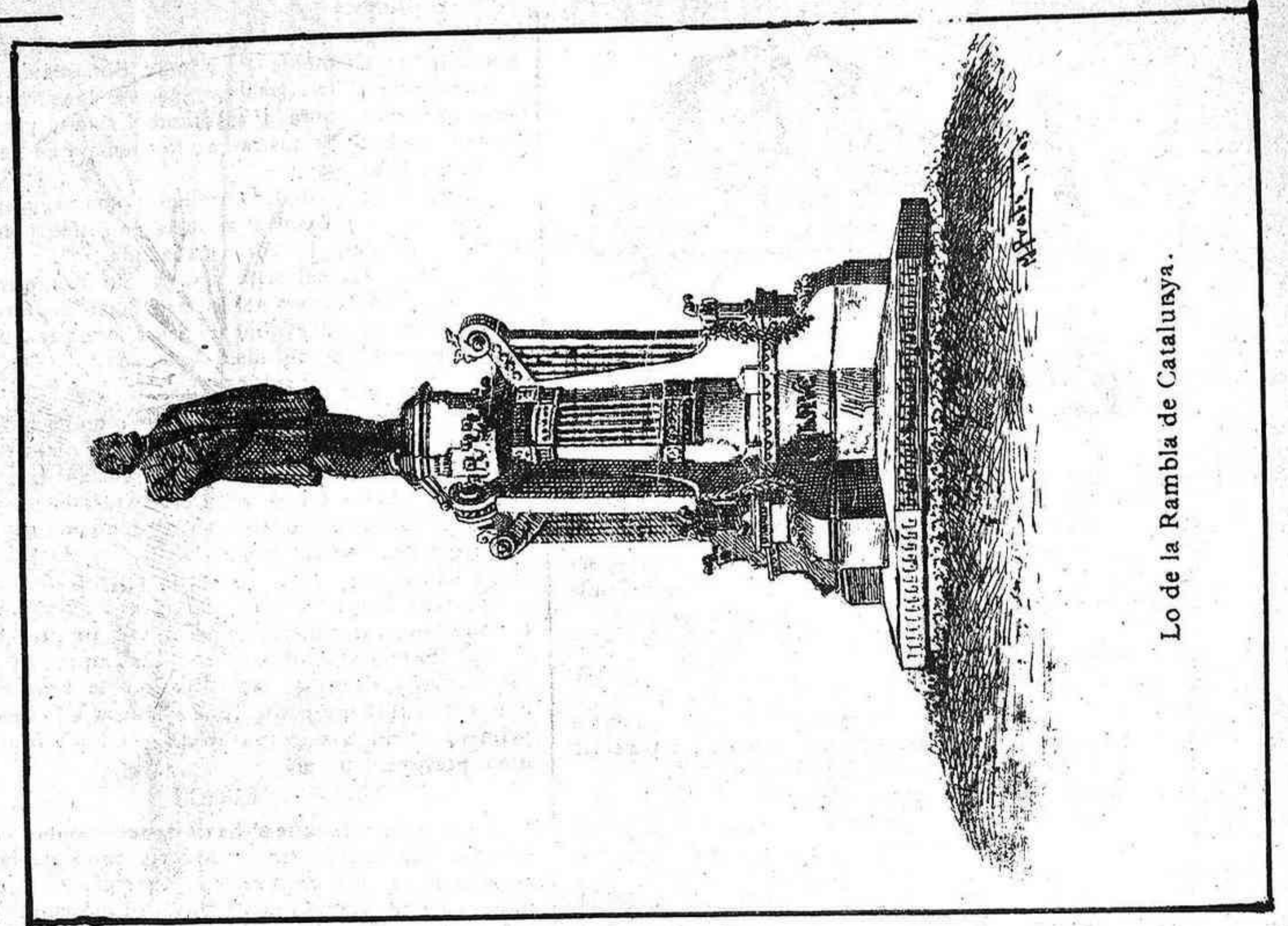

MONUMENTS A CLAVÉ

Lo del Cementiri del Este.

Lo de la Rambla de Catalunya.

PRINCIPAL

Quatre llenos han reportat á la empresa las quatre funcions donadas per *Mme. Judic* y si be no han sigut quatre éxits, se deu á lo insulsas y pesadas que han resultat ser *La femme á papá* y *Le meurtrier de Theodore* donadas en la primera y quarta representacions respectivament.

En quant á *Lili* executada en la nit del dissapte, seria pàlit tot lo que poguessim dir en favor de dita eminent artista, ja que se remontá á una altura imponderable, donant gran colorit á las mes insignificantas frasses y tota la intenció deguda sens arribar may á lo immoral, á pesar de las escenas picarescas en que abunda la obra.

També sigué justament aplaudida en *Mamzelle Nitouche*, per l'acertat desempenyo que hi doná, havent estranyat á la concurrencia suprimís l'ária acompañada d'arpa, aixis com també certas variacions que doná á la obra.

A pesar dels aplausos y ovacions rebudas en las obras ditas, lo verdader *succés* de la *tournee* en nostra ciutat, han sigut los *couplets* y *chansonnettes* que al final de las obras s'ha vist obligada á cantar.

En quant á lo de inmorals de que eran tildadas las obras del repertori *Judic*, ha resultat una planxa fenomenal donada per los *fullosos*, de lo que 'ns en alegrém molt, aixis com també de haver vist lo teatro brillantment concorregut d'abdós sexes, ab tot y desitjar aquells meticulosos hagués regnat complerta soletat ó únicament poder presenciar la obras ells sols á fi de recrearse á *toutti plé*.

Respecte á actors, sols ha merescut ab justicia los aplausos del públich, Mr. Simon, que ha resultat digne company de la exímia artista. Los demés... se distingeixen per lo dolents.

A causa de la *galanteria* y *explendides* que pera la prempsa té la Societat Catalana de Concerts, 'ns vejém impossibilitats de fer resenya de lo donat en lo divendres passat y creyém que 'ns passarà igual en los consecutius.

CIRCO BARCELONÉS

La opereta *Kakatoa* anunciada ab tant de bombo, ni lletra ni música, ni *esplendido* aparato, han satisfet al públich, per lo que aconsellarém á la Empresa que donats los éxits de *La Camargo* y *Flik é Flok* tracti de convencer á la direcció de la companyia que nostre públich no está per operetas *fiabes*, sino per las que contenen música ben composta com la de *D. Pedro dei Medina*.

Dimars se degué estrenar *Le amazzoni*, que segons notícias es *Le donne guerriere* tant aplaudida per la companyia *Friggerio-Lupi*.

Se prepara pera dissapte *Le damigelle di Saint-Cyr*, ab debut de la triple *Bassini*.

Obras, es lo que faltan que elements artistichs en la companyia, n'hi han los suficients

ROMEA

L'éxit d'avuy ha sigut la comedia del nostre director *Nit d'aygua* obtenint molts aplausos als finals de las 3 representacions que d'ella s'han donat.

Lo benefici del Sr. Riba resultá excelent y l'interpretació

de *Otelo* magnífica per quants hi prengueren part, distingintse la Sra. Clemente (P.) y lo Sr. Bonaplata.

La primera á Barcelona estrenada á continuació resultá bastant verda y pobra d'assumpto y xistes, per lo que obtingué escás exit demostrat ab lo silenci que regná al acabarse la representació.

Del desempenyo de *La Pasionaria, non raggionar di lor.*

Pera dilluns próxim s'anuncia lo benefici del aplaudit galan jove castellá D. Anton Labastida,

Lo primer plat del menú será lo *Sullivan* qual protagonista será desempenyat per lo beneficiat. Seguirá *El prologo de un drama* y el estreno de *Sense sogra* de Aulés.

Li augurém bona cullida d'aplausos.

NOVETATS

Per fi, dijous passat s'estrená lo monólech *Lo Vigilant vaticinat* 4 mesos atrás, 'l qual obtingué escás éxit degut á que algun de sos *acudits* resultan bastant trasnotxats. Al final se cridá al autor Sr. Figuerola Aldrofeu.

Dimars passat tingué lloch l'estreno de una comedieta arreglada per lo Sr. Colomé ab lo titol de *¡Asesino!* que sigué sumament aplaudida per lo ben escrita y argument interessant que posseheix, mereixent los honors del palco escénich son autor ó arreglador ab viva insistencia.

Pera dissapte s'anuncia l'estreno en aquest teatro del drama *Los miserables* inspirat en la notable novela del malográt Victor Hugo; y per dilluns s'anuncia lo benefici de la primera actriu Sra. Mena ab *Angela la florista*. Ab fonament preveyém un plé.

LIRICH

Lo sol anunci de que s'havía de representar *Le parfum*, obra que ha sigut lo terror de certs pares de familia y lo regositj de bastants vells *verts* á jutjar per lo que havia dit molta part de prempsa madrilenya, proporcioná un plé fenomenal com no havian vist may en aquest elegantíssim teatro.

Nosaltres confessém sens temor á ser escomunicats per lo poch meticulosos, que son argument no 'ns feu enrogir gens ni gota, ja que tením obras espanyolas que per pican-tas deixan *tamañita* á *Le parfum*. Ab aquesta obra hem cregut veure la paternitat de *La baraja francesa* ja que son argument es sumament parecut.

Se distingí en lo desempenyo la célebre *Judic* que digué certas frasses ab una intenció notabilíssima vejentse sumament aplaudida hasta per los timoratos que en gran número ocupavan palcos y plateas. Dita artista se veje molt ben secundada per lo discret actor Mr. Simon.

Al acabarse la obra cantá ab la maestria de costum sas *chansonnettes* obtenint una ovació ab *Les ecrevisses* y *Le bon année*.

Nota bene.—Entre los concurrents hi varem veure nombrosament representada la societat *La Llufa*.

¡Quinas planxas!

¡Ahl y algun d'ells ab la seva corresponent *Lili*.

UN CÒMICH RETIRAT.

CONCELL

No juguis Antonet Corda,
creume á mí, no juguis mes,
perque cada cop que jugas
te deixan pelát y net.
Que no veus com se mantenen
tots los amos de cafés
vivint ab l'esquena dreita
á costas de tots aquets
que al jugáns la setmanada,
y á la fi tot queda d'ells?

No estiguis mes per jochs, Corda,
creume á mí, que 't vull molt be,
perque si jo ara no jugo
es perque no tinch calés.

J. MIRALLES.

RESULTAS DEL MONOPOLIO

—Ara si; Pep, que no podrém vendrer mistos.
—Mira... tornarém á demanar caritat.

—Y donchs, Pau, que no 'n cargolém un?
—Jo? Espero que llampegui.

Canals

Familia que no mes 'n pot tenir 72 capsas.

Familia que 'n pot tenir 864.

Ja s'han sabut los motius que tenia lo Sr. Marqués d' Alella pera presentar la dimissió.

A la qüenta, lo jefe del partit fusionista en aquesta ciutat, volia que tregués un bon nombre d' empleats de la menjadora pera amorrarnhi á altres tants sócios que 's troban primos de ventrell.

Lo Sr. Marqués ab una energia que l' honra, va contestarli que no era ell qui havia d' imposarli condicions, obligantlo á cometre injusticias, ni ningú tampoch, puig si 'l Sr. Sagasta li manés, com no creya, semblant arbitrariedad, renunciaria la vara y s' entornaria á casa.

Al veurel tan enfutismat, va suplicarli, l' altre, que demanés llicencia per quinze días, ab lo fi de que un menos escrupulós satisfés los seus desitjos.

—Llicencia indefinida demanaré en tot cas—va replicar lo Marqués.

Y al últim sembla que D. Eduardo s' ha arronsat.

Nosaltres que ja hem manifestat en altra ocasió la conveniencia de la inamovilitat dels empleats municipals, aplaudim calurosament la conducta del Sr. Marqués, aconsellantli al mateix temps qu' avants de deixar que se li torsi la vara la rompi per las costellas d' algún polítich de conciencia bruta.

Ha passat á mellor vida l' actiu industrial D. Leandro Ortega, duenyo de l' antich establiment *Bassols* del carrer d' Aviñó.

La rectitut de carácter y la honradés del finat li havian proporcionat un sens nombre d' amichs que han sentit de cor la desgracia.

Rébi la familia del nostre amich lo mes coral pésame.

Llegim:

«En la arcaldía se troban depositats un «cobre-cálzer, una casulla y dos estolas, que fets un farsell, varen trobarse abandonats durant la primera quinzena del mes actual.»

En lo número passat donavam compte d' haverse escapat de la casa paterna 207 noyas y com de segur que ho feren acompanyadas, es de presumir que 'ls tals objectes perteneixian al promés d' alguna d' ellas que degué penjar los hàbits á la figuera.

No fora 'l primer.

Ja cal que los dentistas exerceixin lo seu art *con las armas en la cinta*.

Dihem aixó en vista de lo que li passá al doctor Costa ab lo francés *tocat del bolet* que va ficarli un tros d' espasi al ventre.

Sembla que l' agressor va ser acompanyat fins á la frontera lo divendres passat per una parella de policia.

Sí, sí... los bojos á casa seva.

Prou que 'n tenim á casa nostra.

Diuhem que s' ha format una societat pera una empresa teatral, entre un *autor trágich* y un industrial que n' ha tingut altres cops, *prescindint* aquesta vegada, d' un actor qu' ha sigut sóci dels dos en altre temps.

Eh, quin geroglífich?

Be, no ho fassin corre; porque si l' estiu la dóna ab plujas pot ser tot se torni sal y aygua.

—A mes de que al mon hi ha gent que qui creu ab ells, l' enguixen; y cambian de pensament cada vegada que.... *dormen*.

Per fi la inauguració de la estatua de 'n Prim, á Reus, tindrà lloch lo dia 26 del corrent.

¿Ab tot lo bronzo?

Cassát al vol:

—Mireu, pare,—diu una noya á un pagés—mireu lo que porta aquest lletrero: «*Expendeduria de fósforos del monopolio*.»

—¿Y quin *mono* deu ser aquest que 's diu Polio?, pregunta 'l pare.

Y un senyor qu' está escoltant, li contesta: Un *mono* tant dolent que en las capsas que hi han d' haver 60 cerillas no mes n' hi posa 50.

Una noticia de satisfacció pels que 's diuhem Pérez:

Un sabi alemany ha descubert qu' aquest apellido es lo mateix que portava 'l nostre pare Adán.

Las probas no poden ser mes convinents.

Lo Criador quan va colocarlo en lo Paradís terrenal li dirli: «Si comes de la fruta del árbol del bien y del mal *perecerás*.» (O lo que es igual: *Pérez serás*.)

Y com que va menjarne, va ser en Pérez.

Los nostres estimats companys D. F. Dalmases Gil y don A. Guasch Tombas, foren obquiats, lo dissapte passat, per varis dels seus amichs ab un esplendit dinar, pel bon exit obtingut pel seu primer drama *Herencia de sang* estrenat lo 27 del finit Janer en lo teatro de Novetats.

Entre 'ls comensals recordém haverhi vist als distingits senyors, Alier (don Pere), Altayó, Boada, Buxó, Figuerola, Fiol, Fontcuberta (don J.), Girona (don J.), López Jaena, Magalona, Palma, Pous, Puig Marqué, Roselló, Sol y Ortega, Torralba y Viñeta; los quals pronunciaren entussiasmas brindis, en honor dels novells autors, que foren contestats per aquets ab paraulas d' agrahiment.

Felicitem de nou als nostres companys pel seu triunfo.

Sembla qu' alguns periódichs francesos atacan á Espanya per la questió comercial.

Jo fos d' aquell tristement célebre concejal...

No daría la *meva paternitat* á cap mes comedia d' aquell gent.

Qui mes hi fa mes hi pert.

Lo «Círculo literario» d' aquesta ciutat, ha obert un concurs públich en lo que s' ofereixen dos premis.

Un d' ells será concedit al autor del mellor monólech festiu escrit en llengua catalana, y l' altre al monólech trágich que, á sa correcta versificació uneixi major originalitat; podent ser aquest escrit en catalá ó castellá, á elecció del autor.

Los travalls deurán ser dirigits al Secretari del mentat Círcul (Petritxol; 1, primer.) acompanyats de plech tanca que continga lo nom del autor y 'l lema de la composició y serán admesos fins á las dotze de la nit del dia 15 de Mars próxim.

¡Apa, *afassionats!*

Lo dibuix del monument dedicat á Clavé que va insertat en una de las planas centrals, es copia de una magnífica fotografia del artista Sr. A. Xatart, qui ab una galanteria que li agrahim se prestá gustosíssim en fernos una reproducció al tamanyo per nosaltres expressat, en gracia á la millor confecció del trevall.

Llegim en un colega local que un gelós marit va embestir á la seva esposa per atunyinarla, quan ella lo va agarrar *por donde no puede decirse* deixantlo en la situació mes llas-timosa que puga darse.

¿Que eran ferráts?

BIBLIOGRAFIA

Hem rebut *L'última voluntat* del Sr. Casanovas, estrenada ab brillant éxit en lo teatro de Romea y que fa encara las delicias de la concurrencia cada vegada que 's posa en escena.

També lo Sr. Benvingut Cabot, ha tingut la galanteria de remetrens un exemplar de «La monografia histórica de Jofre lo pelós», llegida en lo Centre Catalá ab motiu de col·locar en lo saló de sessions lo retrato del comte Jofre.

Gracias per tot y á tots.

RETRATO

d'una noya com n'hi han moltes

D'orgull y pretensions va carregada molt primeta, morena y presumida, lo ballar li es á n'ella mitja vida y això que no va en balls de patacada; son gust fora anar sempre molt mudada pró no te bossa per anar lluh' da, tot lo dia á sa mare renya y ciuda no sent ni bona per passar bugada; lo qu' es lo trevallar gens li acomoda puig per ella 'l trevall es cosa ruda y esperant que 'l xicot parli de boda passa el temps festeijant; puig la gran bleada se pensa que al casars' de correguda lluhirá pedrerias, or y seda.

MANEL DEL TRANVIA.

Repichs

Lo gremi de tocinayres ha dedicat al autor de «Insistimos», article publicat en *El Diluvio* dias passats, un remittit kilométrich-cantárida, que lo posa com nou.

Aveyám si tal com va fer lo poeta ab lo *Cristo de la Vega*, farán los tocinayres ab lo profeta dels musulmans; puig fins treuhen á colació *nada menos* que al pare de Fátima.

Be, alló no ho ha escrit cap tocinayre.

¿No es poch sábi l' autor del article protesta!

Lo monólech *Lo Vigilant*, del Sr. Figuerola Aldrofeu, estrenat lo dijous passat en lo teatro de Novedats ha resultat *monólech màgich*, puig segons lo llibre ja va estrenarse altra vegada l' any passat.

Deu ser sistema *fin de siècle*.

Diu en *Pedeló* que *Nit d' «ayga»* (ni sab escriure *aygua* en catalá) donchs sí, que *Nit d' «ayga»* es sempre mellor que *Lo pare conveniencias*.

Aixó no ho assegurarem.

Pero millor que *Lo plet de 'n Baldomero*, segur.

Lo 25 del present tindrà lloch en lo Teatro Espanyol de Madrit, la funció extraordinaria quals beneficis se destinaran al monument que té d' aixecarse al gran Zorrilla.

Aquest no será dels que están destinats á desapareixe per la forsa de la lògica y la voluntat nacional.

Sino que ho digan los de *La Fulla*.

Apropósit d' aquesta noticia.

Creyém que lo que 's recaudi no anirá á parar á las mateixas mans que anaren los quartos del monument que s' havia d' erigir á lo malograt actor Rafel Calvo.

¿Ja ho sent, senyor Vico?

Lo tenor Masini es digne compatriota de Verdi ab aixó de mirar per l' *estra*.

Per anar á cantar á Madrit no mes ha demanat sis mil franchs (no pessetas) per representació, y aquestas han de ser vint y cinch; la meytat del import de las quals s' ha de depositar á Milán; com qui diu, á casa seva. Aixó sí, si fa algún gall y lo públich lo reventa, (sentit figurat), lo tenor té lo dret de fer una rebequeria y tocar *lo dos* ab los quartos.

Lo que no diu, si lo cantant italiá té lo dret de fer... ajupir al empresari y obligarlo á que 'l porti á *coll y be*.

¡¡Burros!!

Ey, burros los que han donat aquesta noticia, y la de l' arribada de 'n Luna á Madrit que encara no se sab lo dia que será.

Embusteros.

SECCIÓ AMENA

— Per Celos —

Era una tarda que passava per la Rambla, vaig topá ab un amich d' infanssia y ans vam ajunt.á

Anan á passeig varem veure á una jove jo la vaig saludá, passá pel nostre costat y no mes ami am ba saludarme. Ell molt lastimaba, jo mes encare; Ans vam despedí.

Un jorn que passava pel carrer de Valencia, veig á ell tot furios y an diu.

¿Tu vols ser promes d' aquella jove que vam trovar á la Rambla!

¿Sil li vaig contestar.

Dons te An ba pagá un cop de puny á l' esquena, jo lo agafo y el tiro á terra y li vaig dir ¡Estas rendit!

¿Sil ba contesta.

Después jo vaig á casa tot trempat y mal torno á veure al carrer del Olm y va di no estich rendit y per que vegis que no soch cobart te y an va da una pistola y vam anarsen á desafiarse á Monjuich y alla vinga tirá tiros y per si cau ell casi mort y va di

¿Mo... ro... ven..., jat!

J. C.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI

— PREUS DE SUSCRIPCIÓ: —

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »
» atrassat.	0'20 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á la Administració y Redacció del periódich, carrer de Sant Ramon, número 5.—LITOGRAFIA DE RIBERA Y ESTANY.

LA TOMASA

LA DÈRIA

—Que diu qu' has dat mistos at de casa?
—De cerilla.
—Ayl respiro!

LA VARA DE LA JUSTICIA

Hermosíssima novela de 164 planas, en 4.^{rt} original de

D. FRANCISCO GRAS Y ELIAS

Preu: 6 rals

En nostra Administració, 5, Sant Ramón, 5, mediant sempre la presentació de l'últim número publicat d'aquest periódich, pot obtenirse ab la rebaixa de un 33 per cent ó sia per **1 pesseta.**

LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

RIBERA Y ESTANY

—5, SANT RAMÓN, 5.—Barcelona—

En dít establiment se fan á preus reduhidíssims y ab la major promptitut, tota classe de impresos com son targetas, facturas, memorandums, sobres, membrets, etc. etc.

També se trobará un assortit inmens de cromos propis pera anuncis industrials, menús, programmas, etc. etc.

Gran especialitat en carnets pera reunions y societats.